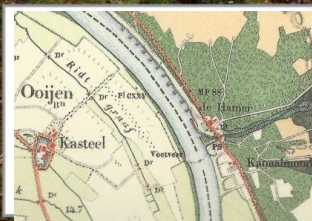

't Karspoar

ARCHIEF
DE LOIR

**FOTO
/FILM**

**INTER
VIEW**

**DOCU
MENT**

Inhoud:

1. Inhoud - bestuur – leden – colofon
2. Woordje vooraf
3. Even voorstellen
4. Erratum uitgave 4
5. Unisono, Een leven lang 1947 – 2015, deel 2
6. Markante personen Anka Idczak
7. Nieuwjaarswensen voor 1949 in de KNAL
8. Hoe komt de Hamert aan zijn naam?
9. Gebruiken in Wellerlooi Verliefd Verloofd Getrowd
10. Lotse Weurd
11. Fanfare Nooit Gedacht te Wellerlooi, 1905-2015, deel 2
12. Lotse Spreuken en Gezegdes
13. Ald en Neej
14. Schoolfoto
15. Advertentie Caravanstalling De Loi / Toe Jill

Nieuwe begunstigers kunnen zich aanmelden door € 15,00 over te maken op ons bankrekeningnummer onder vermelding van uw adres. Daarna verloopt de betaling via automatische incasso, u ontvangt een formulier van ons.

ADRESGEGEVENS

Correspondentieadres:
Venweg 6, 5856 CB Wellerlooi

Mailadres:
archiefdeloi@outlook.com

Bankrekening:
NL40 RABO 0104 3738 57

Internet :
www.wellerlooi.info / ons-wellerlooi
/ archiefdeloi

KVK: 57938725

BESTUUR EN REDAKTIE

Piet Derks	Voorzitter
Marian van Bon-Fransman	Secretaris
Jan Heyligers	Penningmeester
Nelly Hermesen-Hermans	Lid
Mientje Hagens-Cornelissen	Lid
Angela Habraken- van Hal	Lid

Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd en/-of verspreid zonder schriftelijke toestemming. Slechts een niet commercieel privé gebruik is toegestaan in het kader van de wetgeving op auteursrecht.

2. Woordje vooraf

Dit is alweer de vijfde editie van ons halfjaarlijkse uitgave van 't Karspoar, met weer veel wetenswaardigheden over het verleden van ons Wellerlooi.

Naast de steeds terugkerende rubrieken deze keer ook het vervolg van de verhalen over Unisono en Fanfare Nooit Gedacht, en bij de rubriek markante personen staat ditmaal Anka in de schijnwerpers.

Verder in deze editie extra aandacht voor het ontstaan van de naam de Hamert.

Het bestuur van Archief de Loi is achter de schermen met veel dingen bezig en dat alles met als doel het verleden van Wellerlooi te onderzoeken en vast te leggen. En in dat kader kennen we nog een aantal uitdagingen. Eén daarvan is het opzetten van een eigen website; de eerste gesprekken hierover hebben reeds plaatsgevonden.

Veel archiefmateriaal wordt bewaard in gemeenschapshuis 't Luukske. Nu zitten we daar nog erg krap, maar na de realisatie van de nieuwe gymzaal krijgen we meer ruimte ter beschikking. Overigens gaan we bij de (her)opening van de gymzaal samen met het bestuur van 't Luukske terugblikken op de historie van ons gemeenschapshuis.

Kortom, er is nog veel te doen, en daar kunnen we wel wat hulp bij gebruiken. Zeker volgend jaar, als we meer ruimte hebben. We willen dan gaan werken met vrijwilligers, een aantal mensen hebben zich al spontaan aangemeld. Echt leuk om te doen, in de voorjaarseditie van 2017 meer hierover.

En heb je nog oude verhalen, foto's of ander historisch materiaal, neem dan gerust contact met ons op. Want Archief de Loi is van, voor, en door ons allemaal!

Tenslotte willen we onze vele begunstigers nog eens extra bedanken, want zonder jullie steun zou ons werk niet mogelijk zijn. En nieuwe begunstigers zijn natuurlijk van harte welkom

Veel lees- en kijkplezier!

Namens het bestuur,
Piet Derks.

3. Even voorstellen

Met gepaste trots stellen wij het bestuur van Stichting Archief de Loi aan U voor:

Met ingang van 14 september 2016 is Piet Derks onze nieuwe voorzitter.

Marian van Bon heeft met ingang van 14 september 2016 het secretariaat overgenomen. De overige leden van het bestuur zijn Mientje Hagens, Nelly Hermsen, Jan Heyligers en Angela Habraken.

4. Erratum uitgave 4

In 't Karspoar nr. 4, mei 2016, op pagina 5 staat een foto van Unisono. Wij zijn vergeten **Teng Reintjes** te vermelden. Daarom nog een keer de namen vermeld:

Op de bovenste rij v.l.n.r.: Wim Lankes, Piet Jansen, Jeu Simons, Ger Hermesen, Frans Roelofs, Jan Wilms, Wim Krabbenborg, Piet Steegh, **Teng Reintjes**, Piet Roelofs, Wim Sewalt, Piet Valckx, Wiel Geelen, Ton Deckers en Jeu Zeegers. **Derde rij v.l.n.r.:** In Hagens, Ineke Roosengarten, Nelly Hermesen, Annie Derks, Mie Hendrickx, Nella Zeegers, An Geelen en Zus Kuijpers **Op de tweede rij:** Kitty Litjens, Mia Jacobs, Mientje Hermans, Cis Theeuwen, Mia Theeuwen, Koos Keijzers, Maria Wijnhoven, Truus Jacobs, Nel Steegh en Mientje Hagens. **Op de voorste rij:** Mies Wiegant, Ria Thijssen, Nelly Jansen, Anny Roelofs, Nelly Wilms, Toos van Gellecom, dirigent Wim Reijnders, Truus van Gellecom, Mariet Elbers, Riek Wijnhoven, Doortje van Zuijlen en Dina Hermans.

't Karspoar nr. 4, mei 2016, op pagina 30 staat de schoolfoto. De titel van de schoolfoto moet zijn: **Schoolfoto 1^e klas schooljaar 1974/1975**

Indien u iets ziet waarvan u denkt, dit klopt niet, u mag ons hierop gerust attenderen.

5. Unisono, een leven lang 1947 - 2015

In deze aflevering het tweede deel van het verhaal over Unisono.

Om de financiën te spekken werden er tientallen jaren voor nieuwjaar olieballen en appelbeignets gebakken. De laatste jaren in samenwerking met Vocal Group Joy.

Appelbeignets bakken samen met Vocal Group Joy

Bina Dennissen en Diny Krabbenborg

Zij mengen hier het deeg voor appelbeignets.

Unisono was niet alleen een zangkoor, de gezelligheid onder elkaar was altijd heel belangrijk. De samenhang in het koor werd ook voor een groot deel bepaald door de dirigent die er voor stond. Het koor heeft verschillende dirigenten gekend, namelijk Vic Timmermans, Mia Ummenthum- Coppers, Wim Reijnders, Vincent Oostenbrink, Joop Kranen, Frans Lemmen en tot slot Truus v.d. Kroonenberg.

Verschillende meerdaagse concertreizen werden er weer gemaakt, vaak naar Duitsland; Veldenz, Boppard, Bad Salzig, Kalkar. We gingen samen fietsen, hier in de buurt en in Zieuwent, waar Wim Krabbenborg vandaan kwam.

Unisono trad op bij zittingsavonden van de carnavalsvereniging de Kuluut met zang en voordracht.

En het koor organiseerde een keer de Boerenbruiloft.

1985, Zittingsavond van CV De Kuluut.

Staannd v.l.n.r.; *Wim Lankes, Cis Theeuwen, Piet Steegh, Mia Theeuwen, Ger Hermesen, Piet Roelofs, Doortje v. Zuijlen, Zus Kuipers, Piet Valckx, Truus Jacobs, Jan Bartels en Mientje Hagens.*

Gehurkt; *Ria Thijssen, Nelly Hermesen, Wim Reijnders en Ineke Roosengarten.*

In de adventstijd van 1991 werd het Weihnachtsoratorium van Müller uitgevoerd in de kerk. Het was groots opgezet, met begeleiding van orkest, solisten en een verteller van het kerstverhaal. De balletgroep gaf uitbeelding aan het kerstverhaal door dans. Dirigent was Wim Reijnders.

Zo ging Unisono op weg naar:

Het Gouden Feest 6- 7- en 8 juni 1997.

Unisono bij het 50 jarig bestaan in 1997.

Op de bovenste rij v.l.n.r.; Wim Lankes, Jeu Simons, Frans Roelofs, Jan Wilms, Wim Krabbenborg, Ger Hermesen, Piet Roelofs, Henk Fransman, Ton Deckers, Hay Elbers, Gerrit Deckers, Wim Sewalt.

Op de middelste rij v.l.n.r.; In Hagens, Kitty Litjens, Bina Dennissen, Drika Heijligers, Ineke Roosengarten, Mia Theeuwen, Joke Wijgerde, Nelly Hermesen, Cis Theeuwen, Koos Keijzers, Zus Kuijpers, Diny Krabbenborg, Maria Wijnhoven, Mia Valckx, Mientje Hagens.

Op de voorste rij; Lydia Smits, Anny Roelofs (v. Piet), Nelly Wilms, Toos v. Gellecom, Mariet Elbers, Riek Wijnhoven, Anny Roelofs (v. Frans), Dina Hermans en dirigent Vincent Oostenbrink.

Voor het 50 jarig bestaansfeest kreeg Unisono een vaandel, gemaakt door Cis Theeuwen-Nillesen. Ook het 50 jarig feest werd groots gevierd. Een heel weekend boordevol feestelijke activiteiten.

Op vrijdag een concert met de koren uit de gemeente Bergen, in de feesttent op het dorpsplein. Unisono zong een medley uit de musical; "Fiddler on the Roof" o.l.v. Vincent

Oostenbrink. Verkleed en wel, met orkestbegeleiding en dans van de balletgroep van Wellerlooi.

Zaterdag 7 juni, eerst een H. Mis met presentatie van nieuwe uniformen. De Missa Brevis van Joseph Haydn werd gezongen. Aansluitend was er in de feesttent de receptie, waarbij alle oud- leden waren uitgenodigd. Er werden 7 leden gehuldigd vanwege hun 25- en 40- jarig lidmaatschap. Het was een druk bezochte avond en het werd een knal- feest!!

In de mooi versierde feesttent.

Zondag stond in het teken van het bondsconcours. Het concoursgedeelte vond plaats in de uitstekend klinkende parochiekerk. In de feesttent kon iedereen terecht voor een hapje en een drankje. De koren werden beoordeeld door een deskundige jury.

Tegen de avond was er voor de kinderen een clown en een ballonnenwedstrijd.

Voor de volwassenen was er de mogelijkheid voor een ballonvaart! Er stegen 3 ballonnen op vanaf een grasveld aan de Beekstraat. De landing was in de buurt van Xanten.

In 1998 maakte Unisono een driedaagse concertreis naar Praag, met concerten, stadsrondleiding en folklore- avond. Een reis waarover nog lang werd nagepraat, maar die voor mij minder goed afliep. (Bij een val van de kerktrap liep ik een gecompliceerde enkelbreuk op die voor mij eindigde in het ziekenhuis van Praag). Maar verder ging alles goed!

In oktober 2000, bij de viering van 200 jaar gemeente Bergen, hebben we een fototentoonstelling verzorgd. Van Unisono lag het uitgebreide archief van Mientje ter inzage,

toen werd ook de film “Wellerlooi oons dörp an de Maas” over Wellerlooi gepresenteerd.

Er volgden nog meer concertreizen. **We gingen op 2 en 3 juni 2007 naar Medemblik**, waar onze dorpsgenoot Piet Jansen voorzitter was van een groot koor. 's Avonds een gezamenlijk concert en 's morgens zongen we daar de sterren van de hemel in de kerk, met de Missa Brevis van Mozart. Het was dan ook een geweldig goede organist die ons begeleidde. We reisden langs molens, bezochten een scheepswerf en in een outlet centrum kon nog even gewinkeld worden.

Zaanse Schans, bij ons weekend naar Medemblik, 2 en 3 juni 2007.

De combinatie van ergens zingen, meestal in een kerk (daar is altijd een goede akoestiek), en een leuke reis met een lekker dinertje, beviel Unisono steeds goed.

Hier werd de laatste jaren elk jaar iets leuks voor bedacht.

Zo gingen we naar Rotterdam, naar Maastricht, naar Xanten waar we in de Basiliek zongen, twee keer zelfs. We zongen in Kevelaer in de grote Basiliek, in de Antoniuskerk en in de Clemenskirche.

Het 60 jarig en 65 jarig jubileum werd bescheiden gevierd met oud-leden.

Het 60 jarig jubileum. De laatste groepsfoto van Unisono, voor ons clublokaal; "De Smid".

Op de achterste rij staan v.l.n.r.; Ger Hermsen, Frank Linders, Frans Roelofs, Hay Botden, Ton Stoelers en Ton Deckers

Op de voorste rij; Dirigente Truus v.d. Kroonenberg, Bina Dennissen, In Hagens, Ineke Roosengarten, Kitty Litjens, Aina van Helvoort, Nelly Hermsen, Els Botden, Koos Keijzers, Diny Botden, Mia Valckx, Annie van Heck, Diny Krabbenborg, Mia Theeuwen en Mientje Hagens

Door het terug lopen van het aantal leden, door vergrijzing of het vertrek naar een ander oord, zag Unisono zich genoodzaakt om als koor te stoppen. Er zijn heel wat acties geweest om nieuwe leden te werven, maar helaas.... Nog even geprobeerd om met 13 personen verder te gaan, het bleek niet mogelijk.

Er werd nog gezongen bij de Gouden Bruiloft van Sjraar en Mia Theeuwen- Deckers op 8 mei 2015. Bij het verzoek van Mia aan de oud- leden om nog een keer te komen repeteren en in hun Gouden Huwelijksmis te zingen werd graag voldaan. Mia is één van de trouwste en oudste leden geweest. De allerlaatste keer werd er gezongen in de Clemenskerche in Kevelaer op 24 mei 2015.

Dit werd afgesloten met een gezamenlijk diner, een mooie afsluiting van 68 jaar Unisono.

Maart 2016, Nelly Hermsen- Hermans.

6. Markante personen Anka Idczak

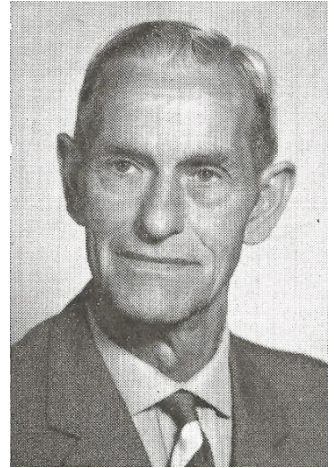
Er is maar één donker gat in de planken wand van schuur- en stalgeveltjes en in dat gat staat zijzelf. De voordeur van het huis is gesloten, de achterdeur is "capoet" en daarom dichtgespijkerd. Dat gat is de enige toegang tot haar hele hebben en houden, maar met haar gedrongen gestalte verspert zij de doorgang. Alles wat zich achter haar rug bevindt en achter de verweerde planken is van haar en van haar alleen.

Wil je tot haar boedel doordringen dan zul je langs haar heen moeten. Alleen ratten en katten kunnen vrij in en uit, laag bij de grond, op de plaatsen waar schimmel en houtworm stukken uit de planken hebben gevreten.

1979

"Jaaah?", vraagt ze en weekt los uit de zwarte lijst van de stalingang. We lopen over het modderige erf naar haar toe: een klein, massief, onverzettelijk standbeeld. Een rode hoofddoek met bloemetjes steekt als een afdakje boven haar ogen. Onder de groen-blaauwe schort jas moet ze nog ettelijke jassen en truien dragen, want de lichaamsvormen zijn erdoor recht gestreken. Onder de op verschillende hoogten eindigende jaspanden komen twee te korte broekspijpen, benen in dikke rimpelige nylons en tenslotte rubberschoentjes. Een veiligheidsspeld houdt de grijze wollen das rond haar hals bijeen. Argwanend luistert ze naar ons. Later horen we waarom. Op vijf juni 1902 werd Anka Idczak in het Poolse Skrzynki geboren. Zestien jaar later verscheen ze met haar ouders aan het Wellsche Meer, waar veel Polen in de ontginningen kwamen werken. Daar ontmoette ze een zekere Henri Hendriks, die men, Hen van de Prince Peel" noemde;

Met die man trouwde Anka en ze had er een turbulent huwelijk mee. Hein is in 1972 gestorven ondanks de goede zorgen en de vurige gebeden van Anka. Aan de Venweg in het Wellerlooise Tuindorp, precies daar waar de wereld van de verharde wegen is opgehouden, woont Anka nu helemaal alleen. Hoewel, alleen ... ?

Ze heeft enkele vrienden die haar nooit in de steek zullen laten: haar melkkoe, haar kalveren, haar honden en katten en haar grootste toeverlaat, God zelf. Plotseling zitten we in een gloedvolle getuigenis, moeilijk te verstaan in haar mengelmoes van Pools-Duits en Nederlands, maar toch goed te volgen dankzij de krachtige uitdrukking van heel haar lichaam, haar handen en armen, haar ogen.

Jaren geleden was Anka zo ongelukkig tijdens het werk op het land iets van het zwaar giftige kopervitriool binnen te krijgen. Doodziek natuurlijk! De dokter "gans oit Venlo", zag het al niet meer zitten met haar en liet de familie waarschuwen. Enkele dagen lang lag Anka te sterven, haar ingewanden waren door het bijtende gif zwaar aangetast en ze gaf alsmaar bloed op. Voedsel kon ze natuurlijk niet binnenkrijgen, laat staan houden. Anka's einde leek onvermijdelijk, menselijkerwijs gesproken, en dus greep zij, die nog niet wilde sterven, haar laatste strohalm. " Toen ben iek opgestaan en heb kebeden tot Kod ... oooohhh, fiel kebeden ... zo hard kebeden!" Ze strekt haar handen ten hemel, laat ze strelend over haar hoofd glijden en vouwt ze samen voor haar borst.

"Iek kon niet knielen ... toch knielen naast bed en kebeden ... drie dagen ... derde dag iek was beter! Heb melk kedronken ... bleef binnen. Heb boterham keketen ... bleef ook binnen. Koede Kod heeft mij beter gemaakt ... !"

Ze peilt onze reactie met haar ogen die helder zijn en doorschijnend als bronwater.

"U heeft mooie ogen", moet Toon van het hart. Heel even is ze verlegen onder het compliment. Heel even weet ze niet goed wat ze zal zeggen, maar dan vallen de twee woorden zonder enige nadruk uit haar hart. "Van Kod." Opnieuw blijft ze even stil. "Heeft de

Koede Kod gegeven ... alles van Kod ... land en vee ... " Hoe gelovig ze ook is, in de kerk laat ze zich niet zien. Nee ze bidt liever thuis, daar is het rustiger. In de kerk maken de mensen haar te veel lawaai, ze praten maar en ze lachen. "Mensen zijn oneerlijk en slecht ... willen mai wek hebben ... willen alles abnieme ... huis en groend en dieren ... !" Haar armen maken weidse gebaren alsof ze al haar bezittingen aan haar borst wil drukken. Nee, Anka begrijpt niets van de ruilverkaveling en de mensen die met haar moeten praten over de herverdeling van het land zijn eerder schurken dan weldoeners. Zij leeft in haar eigen wereldje, een wereld met haar grond, haar vee en haar God en wie daar aan probeert te komen is nog niet jarig. Haar argwaan jegens ons is grotendeels verdwenen en we mogen met haar mee door het donkere gat.

De wereld daarachter is haast onbeschrijflijk. Het paadje tussen de pakken stro en hooi is net breed genoeg om een mens door te laten. Het is schemerig in het kleine schuurtje, maar de zwarte hond weet de opengescheurde zak brokken ook wel blindelings te vinden en begint er uit te schrokken. In het deurgat naar de stal hangt een bussel bindtouw, die Anka met een hand opzij schuift. Zonder voorbereiding staan we opeens midden in de stal. Links twee kalveren, rechts twee kalveren en op de lange kant voor ons nog eens vier kalveren, een drachtige koe en een melkkoe. Het is halfdonker, de bestofte raampjes laten maar weinig licht door. Zilverige spinnenwebben hangen in bogen en slierten van de vliering af die bestaat uit ruwe boomstammetjes met zwart plastic erover heen. In het grijze tegenlicht van een raampje zien we de warme adem uit de neusgaten van de dieren stomen en uit de mond van Anka. Zij grijpt meteen een riek en husselt wat hooi in de voederbakken.

Hier tussen de dieren brengt ze veel van haar tijd door. "Ik heb soms nog geen tijd om te koken", bekent ze. Dit zijn haar vrienden en ze streelt haar melkkoe over de harde kop. "Lief. .. lief beest", zegt ze. De melk die haar lief beest elke dag opbrengt deelt Anka zusterlijk met de jonge kalveren. Ze is gelukkig met haar leven, haar "gezinnetje". De enige bedreiging van haar geluk komt van de mensen die haar willen beroven van dit alles waarvoor ze haar leven lang hard heeft gewerkt. "Begrijp koed, ben niet doem ... heb keworkt ... hard keworkt en Kod heeft mij kracht gegeven ... oooohhh zoveel kracht gegeven!" Zonder enige aanleiding grijpt ze bij het afscheid de bussel touwtjes, die ze in zoveel jaren bijeen heeft gespaard en geeft hem aan Toon. "Meenemen maar ... van mai gekregen!".

Als we later nog eens omkijken zien we haar gestalte weer het donkere gat vullen. Met twee handen houdt ze de rieksteel vast.

Ellen, Karin en Serke

*Anka met de burens:
Laarakker*

Bron: Dagblad voor Noord Limburg, Landlopen mei 1979. (deel 1)

In de volgende aflevering van 't Karspoar volgt deel 2 van het verhaal over Anka Idczak.

7. Nieuwjaarswensen voor 1949 in de KNAL

In het decembernummer van 1948 staan enkele pagina's nieuwjaarswensen voor 1949. Een willekeurige pagina hebben wij voor onze lezers gescand. In het volgende nummer een andere pagina.

8. Hoe komt de Hamert aan zijn naam?

Dit artikel over de Hamert begint met een tekst die Dr. Jac. P. Thijsse in een van zijn boeken heeft opgeschreven:

We mogen de Limburgse Maas niet verlaten zonder één der aangenaamste plekjes van ons land te gedenken. Dat is de Hamer tussen Arcen en Well....

Dr. Jac. P. Thijsse was leraar, schreef boeken en stond aan de wieg van Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland.

De naam de Hamert of een vorm hiervan wordt sinds het begin van 1800 op kaarten vermeld.

Hoe komt de Hamert aan zijn naam?

Allereerst, ik heb op verschillende kaarten verschillende namen voor de Hamert gezien en wel:

- Hammert
- de Hamert
- de Hamer
- op den Hamer

Kaart uit 1820

Kaart uit 1890

Kaart uit 2014

Dit kan, als een landmeter in het grijze verleden een gebied opnieuw inmeet vroeg hij aan bewoners hoe dat gebied heet. Dan kwam het erop aan wat de bewoner zei en wat de landmeter verstond. Zo ontstonden er verschillende versies van een naam.

Er zijn verschillende versies hoe de Hamert aan zijn naam komt.

Ten eerste, van het Franse Amer, dit betekend aanlegplaats.

Het enige wat ik kon vinden zijn in de Belgische gemeente Puurs (dit ligt onder Antwerpen) enkele aanlegplaatsen kon vinden die Amer in hun naam hadden.

Amer in het Frans betekend o.a. een signaal (baken) langs de rivier.

Ten tweede, het is een moerassige plaats (hamarithi).

Een derde verklaring is de Hamert ligt een buitenbocht van de Maas en daar kunnen schepen goed aanleggen. Hier lag dan een aanlegsteiger in T-vorm (een hamer). Op de Hamert zouden schepen kunnen aanleggen om hout te laden of dat mensen uitstappen en vanaf hier te bedevaart gaan naar Kevelaer.

Vanaf deze buitenbocht loopt een weg naar de bedevaartsplaats Kevelaer, de Twistedenerweg. Bij andere buitenbochten lopen ook wegen naar Kevelaer, onder andere in Well de Kevelaersedijk.

Als er geen natuurlijke haven was, was men aangewezen op een aanlegsteiger in de Maas. Een hamer was een privilege voor handelaren en adel.

Het slot Gribben (Gebroken Slot) bij Grubbenvorst had een hamer in de Maas die op documenten regelmatig wordt vermeld. Kasteel Wittenhorst had een hamer in Houthuizen bij Lottum. Arcen had ook een hamer. Venlo had een natuurlijke haven: de Weerd.

Eigenlijk kunnen ze alle drie, maar de derde is de meest logische.

Het zou natuurlijk kunnen dat de naam de Hamert al eerder dan 1800 ergens vermeld wordt of dat er nog meer versies zijn hoe de Hamert aan zijn naam komt, indien dit zo is komen wij er natuurlijk op terug.

*De Hamert is bekend om
Hostellerie de Hamert*

en natuurlijk de Jachthut op den Hamer

Dit artikel is o.a. gebaseerd op een artikel in verschenen in De Rin, uitgegeven door de Stichting Heemkunde Arcen.

9. Gebruiken in Wellerlooi Verliefd Verloofd Getrowd

Zoeë ging dat vroeger ien de Loi, roond de jaoren '50 – '60

Hoe lierde men toen iemand kennen? Vurral megjes wiere hieël beschermd groeët gebrocht. Enne jong haj veul mier vreejheid, den moog nor de café, vur 'n megje allieën was dat al gauw onfatsoenlijk. D'r ware verenigingen zuas de fanfare, het voetbal en 't koeër, waordur ge de duur uutkwaamt. En dan natuurlijk de môndbal, de fieëste, jubilea en de brullefte. Nie vur niks wurd d'r gezet; Van de ieën brulleft keumt de ânder..... Zoeë kôste dus iemand lière kenne. As 't menes begôs te wurre gingde ow urst verloven. Een klèin bitje fieëst mit elders bruurs en zusters. Dan dròegde de trowing an de rechtse hând en kôs iederieën zien dat ge beején huurde. D'n uutzet wièr beején gespaard, wat mos d'r nie allemol kômme vurdat ge kôs gon trowwe. Overal wièr eurst vur gespaard, menngieën haj enne lange vrejerstied hierdur. As 't dan eindelijk zuwiet was dat ge kôst gon trowwe dan gingde eurst nor de pestoeër, den mit de jong en het megje apart sproak om hun op zien manier op 't huwelijk vur te bereije. Eurst trowwe vur de wet en dan vur de kerk. (Iederieën ien de Loi was toen katholiek). Op 3 achterén volgende zondagen wierde "afgeròepe" ien de Hoeëgmis. Op 't Gemeentehuus "kwaamde ien 't keske te hange". (Een ankondigingskastje voor de huwelijkskennisgeving).

De namen van het toekomstige bruidspaar wière genoemd en d' er wièr gemeld dat; "zij voornemens zijn om met elkaar in het huwelijk te treden". En dan wièr de 1e, 2e of 3e ròep van de prèekstòel afgeròepe. An 't èind kwaam dan; "Zij die enig beletsel weten om met elkaar in het huwelijk te treden, zijn verplicht om dit aan de kerkelijke overheid bekend te maken".

1946 Bruidspaar Nöl Fleuren (van de Smid) en To Claes an huus beej de Smid (Looierweg). D'r wièr'n tèt gezet tusse de sméjereej en 't woeënhuus. Ze gon mit de auto nor de kerk.

De brulleft was tot de vieftiger jaore duk an huus. Het trowwe was um 10 of 11 uur ien de kerk, mar as ge hieël vroeg trowde was 't vur niks! Het ware nie zun groeëte brullefte as teggeworrig. De familie kwaam en op de urste dag de àlde buurt. D'r kwaam ok nog enne twedde brullefsdag, vur de familie die d'r dan nog was en 's aoves kwaam de neej buurt en de jongeluuu uut de buurt. En op de derde dag wièr d'r afgebroake en het vetje leeg gemakt. D'r wièr 'n tent gezet, mèstal beej 't huus van de bruud en de buurt kwaam helpe. D'r spulde iemand op enne trekbuul of d'r kwaam 'n klèn orkestje. Mina Nillesen en later ok dochter Cis kôsse moj jodele en d'r ware ok vurdrachtjes. Dur de buurt was d'r moj gekrènst, wat ok al wer 'n fieëstje op zich wier. As 't brudspaar nó de mis thuus ankwaam wiere ze verwelkomt dur 't karbied schiète van de buurt mit melkbusse.

1953 Lies Fleuren en Grad Hermans vertrekke vanuut huus nôr de kerk. De melktuite nog an de duuër. Bruudsmegje; Nelly van Hermans Toeën en bruudsjônker Ger van de Smid drage de sluier.

1953 De buurt an 't karbièd schiète beej de Smid, op de hoek van 't Smidse Pedje, as 't Bruudspaar Jan en Truus Derks uut de kerk kômme.

1953 Het bruidspaar Lies en Grad keumt uut de kerk an de Rijksweg. De Jông Garde makt enne ereboog. Lies is hun leidster gewest.

Nó de koffietoffel wier d'r geproost op 't bruidspaar. De jông vrollie van de buurt hielpe mit ienschudde. Enne kok wier iengehuurd vur 't middageten van duk; 's zondagse soep, carbonaaj, piepers, gruunte en tot slot riestepap mit blauw proeme ... De kok woj 't brullefsgezelschap dan wel efkes kwiet zien um de toffels netjes te kunne dekke. Dan trok 't bruidspaar, mit vurrall de jôngere gaste nor café de Smid. De Oeëms en Tantes kôsse nog wel urges blieve zitte of ze gônge nor de Hof kièke hoe den d'r beej stoond.

Het joonkvolk mit 't bruidspaar nor 't café. Allemol elkaar ien de èrm en dan zingend midden over de Rijksweg. (Toen kwame d'r nog mar hieël wennig auto's). En nó 'n uurke wer trug nor huus waar dan gegete kos wurre.

1953 Over de Rijksweg nor café de Smid. Op de brulleft van Lien Litjens en Lei Fleuren (van de Smid)

D'r wiere wat foto's gemakt. Een neef of nichtje moog bruudsjoonker of bruudsmegje zien. Zeej hajje ok wel 'n versje gelièrd. Of ok enne Oeëm of Tànte kos mit 'n vurdrachtje vur de dag kômme....

1953 'Het hieële jônge brudspaar' Nelly en Ger probiere of ut pèst....

Getuugen waren mèstal 'n bruur of zus van werskànte. Zeej hajje ok as taak um alles te regele. Vur 's aoves kwaam d'r duk kàlde schottel en d'r was 'n koffietoffel. Het fieëst ging dur tot ien de klène uurkes. D'r wier uutgevundert waor het brudspaar zij gon sloape, want daor kôs wel wat uutgehalde wurre. Het bed wier op schèrp gezet of ze dowden wat ien 't bed. 's Merges was d'r beej oons enne draod gespanne van schorstieën nor schorstieën mit allemol babykliërkes d'r an en ok nog enne pôppewage ôp 't dak. Wie zij dat gedoan hebbe? 't Krènse gebuurd now nog duk beej 'n huweluksjubileum. En nó 't trowwe ging 't megje as jônge vrôw 't huus uut um same mit uure meens 'n gezin te gon stichte.

1953 En zoëë was de verhuuzing nó 't trouwwe. Beej Truus en Jan, vanaf de Smid an de Looierweg. ovver 't Smidsepedje.

1953 Afbrèke en 't vetje lèèg make op de 3e brulleftsdag. Brulleft van Truus Fleuren (van de Smid) en Jan Derks.

Vanaf de jaore '60- '70, wiere de brullefte dukker ien de zaal of 't café gehàlde. Brulleft an huus was toch wel bieësting veul werk mar wel hieël gezellig!

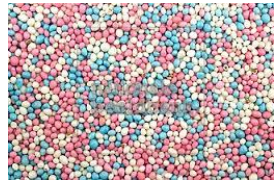
Dur Nelly Hermesen- Hermans.

Kent u nog gebruiken waarvan u denkt dat deze de moeite waard zijn om beschreven te worden, laat het ons weten.

10. Lotse Weurd

Hier volgt de vijfde serie woorden:

Hiep	korte bijl / hakmes
Schànse	takkenbossen
Muuskjes	muisjes voor op een beschuit
Feep	zelf gemaakt fluitje van roggehalp of grasspriet
Feep	meisje van minder allooi
Feemp	houtspaanders om vuur aan te maken
Schafte	rustpauze bij de oogst
Moèzekeutelkes	keutels van muizen
Haarbòlt	aambeeld waar men de zeis op haart
Strekel	waar men de zeis mee haart
Nuuëtelek	vervelend zijn
Toeër	knipmuts met kunstbloemen en plooi kant
Pezerik	om de zaag te smeren
Strieker	lucifer
Knaoje	zeuren / grommen
Pullef	verenbed van dons / dekbed
Hówklots	hakblok
Gaffel	hooivork
Wân	zeef om het kaf van het koren te scheiden
Ozelig	koud nat weer
Sikkel	krom mes om b.v. gras te snijden
Schemmele grond	magere grond
Ermoej	armoede
Schieter	lange schep om brood mee in de oven te schuiven , bij de bakker
Groeëte schànd	Schandalig
Sproan	spreeuw
Patriès	patrijs
Enne melling	een merel
Korrejoèter	huismus
Zwelf	zwaluw
Knièn` `	konijn

***Kent u nog Lotse woorden, waarvan u denkt dat deze weinig gebruikt worden,
laat het ons weten via e-mail of telefoon.***

Onderstaand het tweede liedje in 't Lots.

't Durp (Wim Sonneveld) Tekst: Christien Steegh-Deckers

Lést drumde ik van Wellerloi
Mien durp, hiel klein, mar ok hiel moi
Dor ging ik ien, mien droëme hin
D'n boerenbond mit Fridderix
't zet ow misschien wel niks
Mar 't is wor ik gebore bin
Mien durp ik wiët nog hoe 't was
De Vinkenkamp, alliën mar gras
De zeier was nog nie gebore
Mien durp, ik zeg ow mar gewoën
Wor 'k al mien ganse léve woën
Mien hart an ow verlore

Refrein:

Ik zoag....'t Tuindorp en de Hamert
De Maas, 't Sjemdurp, d'n Drugstal
't was de Loi en ik wiët zeker
Dat zeej meej noeit verlaote zal

De minse léfde hiël gewoën
mit hugstes iën paar goeie schoen
Dor ginge ze mit nor de kerk
en niemand deuj d'r iets verkierd
en toch de Loi modernisiert
en dor werd hiel hard an gewerkt
Want kiek, 'ne gymzaal ien de maak
we zien 't durp now, van de smaak,
Catrienastroat wier enne zègen
De info club was hiel content

Gemeent' betalde ied're cent
Mar oei, as 't hard règent

Refrein:

Ik zoag....'t Tuindorp en de Hamert
De Maas, 't Sjemdurp, d'n Drugstal
't was de Loi en ik wiët zeker
Dat zeej meej noeit verlaote zal

Ik drumde toch nog efkes trug
Kreeg hennevel op miene rug
Beej 't luukske klonk fanfaarmuziek
Wat was dat moi, dat deuj meej goed
De Loi het muziekante-bloed
Ik vuulde meej toch oh ze riek
Opéns zoag ik de grieze kel
En Resia die won van Well
De visclub zat wer an de piere
Verkenners die ginge op kamp
't durp hos lég, mar genne ramp
D'r blijft genoeg te viere

Gezonge dur David Janssen op de
Dinnershow van Fanfare Nooit
Gedacht
21 november 2015

***Als u wellicht de tekst van een liedje in 't Lots heeft, wilt u dit ons ter beschikking stellen,
dan kunnen wij het in een volgende editie van 't Karspoar publiceren.***

11. Fanfare Nooit Gedacht te Wellerlooi, 1905-2015

In deze aflevering het tweede deel van het verhaal over de Fanfare.

1955 Oprichting Drumband

1957 Fanfare is bij de inwijding van de nieuwe kerk

De zestiger jaren

In 1960 is er geen overeenstemming over de aftredende leden op de jaarvergadering want het notulenboek is zoek. In die periode valt ook het repetitiebezoek tegen, er worden strenge maatregelen genomen. Iemand die twee keer achter elkaar niet komt, moet verantwoording afleggen aan het bestuur. Van de leden komt het verzoek om een pet en het verzoek om vrij drinken met het Ceaciliafeest.

Eind jaren 60

Eind jaren 60

1961: De dekenale muziekbond is opgericht, en onze fanfare moet het eerste concert organiseren. De vorderingen op muzikaal gebied zijn beneden peil. Daarom neemt de dirigent een soort examen af. Als het niet goed is dan moet het fanfare-lid zijn instrument inleveren.

Receptie in de feesttent begin jaren '70

Nog meer maatregelen: roken wordt verboden onder de repetitie en om 20:00 uur moet iedereen klaar zitten. Deze afspraken gelden anno 2016 nog steeds!
De emancipatie was nog niet echt doorgedrongen bij de fanfare in 1964, meisjes werden niet toegestaan om toe te treden tot het trommelkorps. In 1973 kwamen de eerste meisjes bij de fanfare en in 1987 werd de eerste vrouw in het bestuur benoemd, Anny Wijnhoven-Martens.

Op dit moment zijn vrouwen in de meerderheid bij het fanfarebestuur. Alles is dus gelukkig goed gekomen....

Er is ook veel hetzelfde gebleven bij de fanfare:

- Er moet nog steeds, meer thuis geoefend worden.
- Af en toe zijn er zeer weinig leden aanwezig bij de processie naar Kevelaer.
- Er is nog steeds een loterij (vanaf 1970 alleen zijn nu de prijzen veranderd, geen pony of half varken meer).
- Sinds 1981 wordt 2e kerstdag de H Mis opgeluisterd in de kapel van Klein Vink.
- André Pouwels is al vanaf 1986 top-lotenverkoper.
- Al vanaf 1987 neemt de fanfare deel aan het gemeentelijk muziek toernooi.
- Oud papier en oud ijzer spekt al jarenlang de fanfare kas.
- Repetitie in 't Luukske (vanaf 1999).

Alle goede dingen uit het "fanfareleven", worden in ere gehouden maar afscheid nemen hoort ook bij het "fanfareleven"; De fancy fair wordt afgeschaft (1992). De drumband wordt opgeheven (1996). Oude uniformen worden vervangen (1998).

In 2000 heeft de fanfare 38 musicerende leden. Twee jaar later wordt de club van 100 opgericht. Dat resulteert in een geweldig eeuwfeest en het jubileumboek Efkes Uitblaoze. Honderd jaar fanfare, iets geweldigs voor zo'n klein dorp als Wellerlooi.

Koninklijke erepenning i.v.m. 100 jaar bestaan 2005

Wie blaoze wil of hiel moj zinge
Hed gennen tied vör schlechte dinge.
Heej kriegt 'nen halvast ien 't lève
Den 'm 'nen hoëp plezier kan gève.
Dus wilde slim zien as 'ne vos
Dan toet of zing der fleenk op los.

100 jaar bestaan 2005

De vereniging is voor geen kleintje vervaard, ondanks kleine en soms grote tegenslagen uit het verleden is het nog steeds een levendige vereniging waar samen muziek maken en plezier hebben de boventoon voert . Het doel van de fanfare : ‘Samen muziek maken’ heeft er toe geleid dat de fanfare in december 2013 een muziekvereniging is geworden. Dat betekent dat niet alleen muzikanten welkom zijn die een fanfare-instrument (koper) bespelen, maar dat ook muzikanten met harmonie-instrumenten (hout, bv klarinet) lid kunnen worden van muziekvereniging Fanfare Nooit Gedacht.

Jubileumjaar 2015

Tijdens het jubileumjaar (2015), werd in mei een tof concert samen met de pop/rockgroep Bad Monday uit Wellerlooi gehouden. En in november 2015 een dinnershow om u tegen te zeggen. Een show met heerlijk eten en vele muzikale hoogtepunten. Onder andere het lied ‘t Durp met als refrein:

*Ik zoag...t Tuindorp en de Hamert
De Maas, 't Jamdurp, d'n Drugstal
't Was de Loi en ik wiët zeker
Dat zeej meej nooit verloate zal*

Door enthousiaste muzikanten, vrienden van de fanfare en door samenwerking met verenigingen en vrijwilligers uit en rond Wellerlooi kon de fanfare 110 jaar oud worden. De Loi is en blijft de Loi, dus voor de komende 110 jaar, ziet het er goed uit voor de fanfare....

110 jaar bestaan 2015

Christien Steegh-Deckers
Februari 2016

12. Lotse Spreuken en Gezegdes

We willen in elke uitgave enkele spreuken en gezegdes publiceren.

Weet u er nog, mail ze naar ons of geef ze bij een van de leden van onze stichting af.

Zage zage wiele wiele wage
Jan kwam thuis om een boterham te vragen
Vader was niet thuis, moeder was niet thuis
Piep, zei de muis in het voorhuis

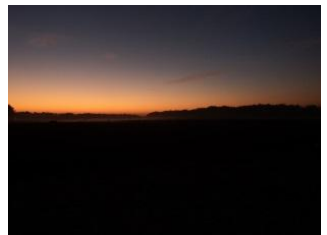
Hop Marjanneke, stroeëp ien 't kanneke
Lot de poppekes dånse
Hop Marjanneke, stroeëp ien 't kanneke
Lot de poppekes goan

Vader en Moeder wille meej slaon
Ik zuj ze geer mit Driekus goan
Driekus is enne goeie jông
Heej het zu gere as ik kôm
Mit de hândjes; klap klap klap
Mit de vuutjes; stap stap stap
Haj ik ôw, dan zuj ik ôw
Drej ôw 's um en ik dâns mit ôw

Weerspreuken;

Een kring om de maan , kan nog in wind vergaan.
Een kring om de zon, brengt regen in de ton.
Avondrood, mooi weer aan boord.
Morgenrood brengt water in de sloot.

13. Ald en Neej, Rijksweg

Rijksweg na 1913 (de tramrails ligt er)

Rijksweg oktober 2016

14. Schoolfoto 4^e en 5^e klas schooljaar 1973

Op de bovenste rij van links naar rechts:

Meester Jacobs, John Wijnhoven, Wilma Martens, Ton Michiels, Marian Valckx, Marie-Jose Beurskens, Wiel Lenders, John Jacobs, Leo Elbers, Hyacint van Gaal, Gerty Geelen, Els Sanders, Theo Pouwels.

Op de middelste rij van links naar rechts:

Peter Keijsers, Gertie Reintjes, Hennie Wijnhoven, Bert Verhaegh, Wil van Zwieten, Mariet Sanders, Mario Bouten, Ans Steegh, Annie Martens, Wim Hagens, Peter Sanders, Marly Thijssen.

Op de onderste rij van links naar rechts:

John van Gellecom, Math Litjens, Nel Jacobs, Anja van Pinxteren, Marga van Pinxteren, Rosan van Ham, Lizet Theeuwen, Marion Voskuil, Mai Fleuren, Wim Bouten, Bert Simons, Leon Elbers.

Wie heeft er nog een leuke klassenfoto voor ons?

Laat het ons weten als u er een heeft.

Caravanstalling De Loi

Moderne ruime stalling voor
uw Caravan, aanhanger,
boot, auto, motor en/of
bromfiets enz.

Venweg 11, Wellerlooi
Voor info 06-55 17 33 22

Heeft u last van uw voeten of knieën? Blijf hier niet mee rondlopen.
Gezonde voeten vormen immers de basis van een evenwichtig en gezond lichaam!

U kunt bij ons terecht voor de volgende behandelmethode:

- * Podotherapeutische steunzolen d.m.v. 3d scan
- * Steunslippers op maat
- * Siliconen orthesen: voor drukvermindering of corrigeren van tenen
- * Nagelbeugels
- * Wond- en voetbehandeling
- * Diabetes screening
- * Adviezen

06 - 53956645

www.podotherapietoejill.nl

Catharinestraat 30
5856AV Wellerlooi

Info@podotherapietoejill.nl